

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS–TUESDAY, RUGPJŪČIO–AUGUST 13, 2019 • Vol. CX NR. 94

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08-12-2019

ŠIAME NUMERYJE:

Dainavoje buvo tiesiami tiltai – 4 psl.

Lietuvių kūrėjos debiutas New Yorke – 7 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Europos padangę raižys lėktuvas „Vilnius“

Šio lėktuvo spalvos artimos kiekvienam lietuviui.

Lėktuvo pristatymo organizatorių nuotr.

Nuo šio mėnesio Latvijos oro linijų bendrovė „airBaltic“ savo keleivius skraidins ir Lietuvos vėliavos spalvomis papuoštu lėktuvu. Specialaus dizaino, mūsų šalies trispalvę nudažytas orlaivis „Airbus A220-300“ pavadintas Vilniaus vardu.

„Jaučiamės įsipareigoję Baltijos šalims tęsti darnaus augimo kelią, kuris padeda Latvijos, Estijos ir Lietuvos plėtrai. Todėl ‘airBaltic’ komanda džiaugiasi, galėdama pristatyti šį lėktuvą Lietuvos keleiviams”, – džiaugėsi Martinas Gauss, bendrovės generalinis direktorius. – 2 psl.

Trečiabangių kuriamos tradicijos Čikagiečių Jūros šventėje visi yra veikėjai

Taurę laimėjusios „Smiltynės” komandos nariai vaidino Norvegijos lietuvius.

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Jeigu myli Klaipėdą ir nuolat ilgiesi tradicinės šį miestą jau seniai garsinančios Jūros šventės – nebūtina dėl to pulti į nostalgiką liūdesį. Net jeigu gyveni Čikagoje, tūkstančių mylių atstumu nuo Baltijos jūros, niekas negali tau sutrukdyti čia sukurti smagią Jūros šventę, kuri primintų mieląją Klaipėdą. Tą jau senokai suprato gyvenimą Amerikoje pasirinkusi klaipėdietė Rasa Riauka. Dabar garsas apie Rasos sumanytas ir čia, JAV puoselėjamas Jūros šventes yra pasiekęs net Lietuvą, o šios šventės dalyvius čikagiečius kelis kartus yra pasveikinęs pats Klaipėdos meras Vytautas Grubliauskas.

Jūros šventė gimė iš ilgesio

Šiais metais R. Riauka kartu su kitais entuziastais iš Klaipėdos surengė jau 15-ąją Jūros šventę Knox, IN esančioje poilsiavietėje prie Bass ežero. Į ją susirinko būrys – per pusantro šimto įvairaus amžiaus klaipėdiečių, kitų iš Žemaitijos kilusių tautiečių, buvo ir aukštaičių, dzūkų bei suvalkiečių – juk Jūros šventė ir Lietuvoje sutraukia dalyvių iš visų šalies regionų. – 6 psl.

Jei žmogus ieško išminties, jis protingas, bet jeigu mano ją radęs – jis beprotis – persų patarlė

Ar įmanoma vieną didžiausių religinių švenčių Lietuvoje – Žolinę – švęsti be švč. Mergelės Marijos? Galbūt nustebsite, bet ir dar kaip įmanoma! Ir ne tik todėl, kad Europoje vis labiau pastebimas bažnyčių tuštėjimas, menksta religinių tradicijų puoselėjimas šeimose, o tikėjimas neretai uždaromas į asmeninę erdvę, kuriai nereikia nei bažnyčios, nei bendruomenės, nereikia net įprastų religinių simbolių: rožinio, kryžiaus ar šventųjų paveikslėlių. Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų šventė buvo paskelbta nedarbo diena, tad didesnė dalis žmonių, net ir pakrikštytųjų katalikų bažnyčioje, ją linkę suvokti ir pažymėti kaip visas kitas nedarbo dienas, t. y. išnaudoti poilsui, į kurią bažnyčia ir Mergelė Marija nebūtinai įtraukiama. Ir nieko čia keista, nes rugpjūtis viena vertus yra derliaus nuėmimo metas, kuomet šventėms tiesiog nelieka laiko ir jėgų – kiekviena minutė brangi. O kita vertus vilioja miško gėrybės, kurios ne tik praturtina įprastą pietų meniu, bet daugeliui skurdžiau gyvenančiųjų tampa pagrindiniu uždarbiu.

Taip, vyresnioji karta primins laikus, kai katalikai sugebėdavo taip išdėlioti gyvenimo prioritetus, kad dienos valandų užtekdavo tiek darbui, tiek maldoms. Galbūt klystu, tačiau Marijos žeme vadinamoje Lietuvoje švč. Mergelė Marija nebėra tokia svarbi ir neatsiejama katalikų gyvenimo dalis, kokia buvo Pirmosios Lietuvos Respublikos laikais ar net sovietmečiu. Ir žinote, ką pirmiausia dėl to reiktų barti? Ogi moteris! Juk jos visais laikais buvo religinių tradicijų saugotojos ir puoselėtojos, Bažnyčios Mortos ir Marijos. Taip taip, kaltos moterys, kurioms Dievo Motinos paveikslą pavyzdžiu rodė močiutės, gimusios

Žolinė be Marijos

JŪRATĖ KUODYTĖ

ir augusios dar anoje, smetoninėje Lietuvoje, mokydamos savo dukras nuolankumo, romumo, kantybės ir klusnumo. Sovietmečiu šios iškiepytos savybės, kurias pirmiausia pastebime ir švenčiausioje Mergelėje, toms moterims išties labai praverė. Prieštarauti viršininkui ar nesutikti su komunistų partijos nurodymais, juolab reikalauti lygių teisių darbovietėje ir šeimoje, buvo tolygu pražūčiai. Todėl Dievo Motina, esanti Aušros Vartuose ir Pivašiūnų bažnyčioje, Šiluvoje ir Trakuose, Žemaičių Kalvarijoje ir daugelyje kitų stebuklais garsėjančių vietų, būdavo neretai vienintelis žmogus – šventoji, kuriai moterys ėjo guostis, prašyti jėgų ištverti sunkumus, nepagarbą, apleidimą ir pažeminimą.

Tačiau šiandien situacija visai kitai. Moterys laivos reikšti savo nuomonę, reikalauti lygių teisių, dirbti ką tik nori, būti arba nebūti motinomis, žmonomis ir t. t. Aukštinamos Mergelės Marijos savybės kaip nuolankumas, kuklumas, klusnumas ir pasitikėjimas tik trukdytų moters karjerai, ji būtų tiesiog nematoma! Su tokia prieštvanine nuostata moteris turbūt net ir dėdama savo nuotrauką ir veiklą į „Facebook“ neturėtų ateities. Didelis klausukas, ar apskritai ji ryžtųsi naudotis šiuo ar kitais socialiniais tinklais. O be jų juk žmogus šiandien tiesiog ne žmogus – jo tiesiog nėra!

Įsivaizduokite Mergelę Mariją ir judėjimą *me too*. Netikėtas ir nederamas palyginimas? Kodėl ne! Juk ir anuomet, iki Jėzaus gimimo, o ir visais laikais moterys turėjo pareigas ir teises visuomenėje, taip pat ir santykyje su vyru. Štai ir dar viena priežastis, kodėl šiandienei moteriai sunku būtų suvokti Marijos „taip“ tam, kurio ji net nepažino! Aklas klusnumas. O gal vis dėlto drąsa? Galbūt šiandien, dejuodami dėl prarandamo tikėjimo ir religinių tradicijų, Marijos Ėmimo į dangų šventę pradėtume minėti ne kaip atsisveikinimą su ja, tarsi užmigdant savo širdyje (nuo VI a. visuotinėje Bažnyčioje švenčiama Dievo Motinos mirtis Rytų bažnyčioje nuo VI a. vadinama Šventosios Dievo Motinos Užmigimu), bet verčiau prisimintume ir kitas Mergelės Marijos savybes, pagaliau ir savo tautos istoriją, kurioje Dievo Motina užėmė labai svarbią vietą, būdama ne tik užtarėja ir globėja, bet ir kovotoja. Kodėl mūsų valdovas Vytautas fundavo bažnyčias, turinčias marijinį titulą? Jo pastatyta Veliuonos švč. Mergelės Marijos Dangun Ėmimo bažnyčia kovose su kryžiuočiais buvo šioms svarus įrodymas, kad lietuviai kaip ir jie gerbia Dievo Motiną. Ne viena pergalė kovose su totoriais, maskvėnais ir švedais buvo pasiekta, meldžiant jos dangiškos pagalbos. Žalgirio mūšio laimėjimas ir žemaičių išvadavimas iš Ordino anuomet buvo aiškiai suvoktas kaip neabejotinas pagalbos ženklas iš dangaus. Mergelė Marija – pagalbininkė kovoje už teisingumą, už laisvę, už žmogaus teises – argi ne įkvepiantis pavyzdys mūsų laikų moteriai? Lieka tik pasirinkti tinkamą žiūrėjimo tašką – apraudoti Dievo Motinos žemišką mirtį arba švęsti jos užgimimą dangui, kviečiant ją į savo gyvenimus. Ir ne tik per Žolinę.

Europos padangę raižys lėktuvas „Vilnius“

Atkelta iš 1 psl.

Kaspars Podins, lėktuvą Lietuvos vėliavos spalvomis marginusios kompanijos „Magnetic MRO“ operacijų vadovas pasakojo, kad ši paveikslą kūrė 15 profesionalių tapytojų, kurie dieną ir naktį dirbo 1 000 valandų reikalaujantį darbą. Iš viso orlaiviui padengti buvo panaudota 250 litrų grunto, dažų ir lako, kurie sudaro 120 mikronų arba 0,12 mm sluoksnį.

„Mūsų komanda yra įkvėpta, galėdama kurti šį nuostabų lėktuvo dizainą. Toks projektas iš tiesų rodo puikų dviejų kompanijų gebėjimą bendradarbiauti, kaupti patirtį ir megzti tvirtus ryšius“, – teigė K. Podins.

Tokį latvių sprendimą – sukurti daugelio lietuvių širdžiai patrauklų lėktuvo dizainą paskatino ir augantis šios oro linijų bendrovės paslaugų poreikis Lietuvoje. Per pirmuosius šešis 2019 m. mėnesius „airBaltic“ į Lietuvą ir iš jos skraidino daugiau nei 240 000 keleivių. Oro linijų bendrovė į savo tinklą, kuris apima Europą, Skandinaviją, Rusiją, NVS ir Vidurinius Ry-

tus, pervežė 20% daugiau Lietuvos keleivių nei per tą patį laikotarpį pernai. Nuo 2019 m. žiemos sezono Vilniuje „airBaltic“ taip pat bazuos dar vieną modernųjį „Airbus A220-300“ orlaivį, kad galėtų aptarnauti didėjančią maršrutų, siūlomų Lietuvos keleiviams, pasirinkimą.

Bendrovė „airBaltic“ siūlo dau-

giau kaip 70 krypčių iš Rygos, Talino ir Vilniaus. Taip pat patogų susisiekimą per Rygą su Europos, Skandinavijos, NVS ir Vidurinių Rytų šalimis. Šių metų vasaros sezoną oro linijos pristatė naujas kryptis iš Rygos į Dubliną, Štutgartą ir Lvovą, taip pat į Kosą ir Menorką.

Latvijos oro linijų bendrovė „air-

Martinus Gauss

Baltic” nusprendė sukurti trims lėktuvams specialius įvaizdžius – jie papuošti Baltijos šalių – Latvijos, Lietuvos ir Estijos vėliavų spalvomis. M. Gauss pasidžiaugė, kad „dabar visų trijų Baltijos šalių vėliavos išdidžiai banguos virš mūsų galvų, aukštai danguje”.

Parengta pagal internetinę spaudą

Skaitykite „Draugą“ greičiau! – www.draugas.org

DRAUGAS

(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase – **\$340.00** • kartą per savaitę **\$240.00**
[Kanadą] – metams **\$390.00** (USD) • 1/2 metų **\$210.00** (USD) • 3 mėn. **\$110.00** (USD)
[Lietuvą paprastu paštu] – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**
Internetinė prenumerata – metams **\$99.00**
TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
[Kanadą] – metams **\$150.00** (USD) • 1/2 metų **\$120.00** (USD) • 3 mėn. **\$75.00** (USD)
[Lietuvą] – metams **\$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.
Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
Administracija – skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org
Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

Nors Daivos Ulbinaitės knygai apie Prezidentę Dalią Grybauskaitę „Nustokim krūpčiot“ (Vilnius, 2019) „Drauge“ dėmesio teikta ne kartą, rizikuoju prabiliti dar syki, nes manau, kad prasmingus dalykus reikia kartoti nuolat, kad jie mus lavintų.

Neseniai su mokyklos drauge viename sode skindamos juoduosius serbentus žiemos atsargoms apšnekėjome daugelį dalykų, nes laiko turėjome pakankamai. Užsiminėme ir apie į istoriją nueinančią Lietuvos Prezidentę Dalią Grybauskaitę. Supratau, kad mano bičiulė nėra D. Grybauskaitės gerbėja, bet pagrįsti savo nepalankios nuomonės apie ją teturėjo tik tokius argumentus – kad ji kalba kaip generolas ir kad ji neturi šeimos. Nors bičiulės argumentai buvo tušti ir nieko nesakė apie Prezidentės darbą ir jo rezultatus, skaityti jai moralų nesiryžau. Mano burną užčiaupė provincijos inteligentės argumentų absurdiškumas, – arba žmonės nesidomi, arba nesugeba daryti apibendrinimų ir vadovaujasi emocija, – jeigu man žmogus nepatinka, tai jis yra blogas. Po šio pabendravimo juodųjų serbentų uogyne nutariau pirkti Dalios Ulbinaitės knygą, kad sukaupčiau tvirtų argumentų sau ir panašioje situacijoje nepasimesčiau, o tiems, kurie Prezidentės nevertina, galėčiau knygą pasiūlyti paskaityti, o galop ją padovanuočiau savo seniūnijos bibliotekai, nes tikrai žinau, kad jos čia niekas nepirks, – šis kraštas skaito kitokias knygas.

Svarbiausia, ką norėčiau kad kiti išgirstų ir pamatytų – tai Lietuvos vardas, kuris ir šioje knygoje, ir Prezidentės Grybauskaitės leksikone skambėjo ir skamba išdidžiai. Su tokia gilia pagarba Lietuvos vardą tariant girdėjau ir girdžiu tik lietuvių išeivijoje. Lietuvoje kuo nors visuomenišku žavėtis, grožėtis ir ką nors mylėti mes nemokame, ir tai yra okupacinė trauma, kuri neišgis tikriausiai ir dar per kelias kar-tas. Nors save laikau Lietuvos patriote, bet, pvz., Vasario 16-ąją, Kovo 11-ąją arba Liepos 6-ąją – valstybinių švenčių dienomis – neišdrįstu sveikinti savo bičiulių ir artimųjų. Bijau būti nesuprasta, o kai kam tai gali pasirodyti net juokinga. Mus nuo pagarbos savo valstybei atgrasė sovietinė prievarta, kadangi iš aukštų tribūnų girdėdavome, o ir patys dažnai kaip kokius poteri-us turėdavome kartoti (pvz., žurnalis-tai savo straipsniuose ar mokslininkai mokslo darbuose) absurdiškus dalykus apie tėvynę Sovietų Sąjungą, mylimą vadą Leniną ir mūsų gyvenimo vairininkę komunistų partiją ir t.t. Atrodo, kad mūsų liežuvis ir šiandien dar suterštas, todėl neapsiverčia tariant šventus meilės Tėvynei Lietuvai žodžius.

Pasididžiavimas Prezidente

Pastaruoju metu skaitau daug, bet tokio sukrečiančio pasididžiavimo dabartine Lietuva dar nebuvau patyrusi nei kada anksčiau, nei pastaruoju metu. Ir ne tik todėl, kad vis girdėdavome Prezidentę pagarbiai tariant Lietuvos vardą, bet ir todėl, kad ir mūsų Prezidentės vardas Europoje ir pasaulyje buvo tiriamas su pagarba, kad jos autoritetas kėlė ir mūsų valstybės vardo vertę. Štai žiniasklaidininkas Andrius Tapinas socialiniuose tinkluose rašė po NATO viršūnių susitikimo 2018 m. Briuselyje, kuomet Prezidentė Grybauskaitė „labai stipriu ir įtikinamu pareiškimu įtikino D. Trump“ (D. Ulbinaitės frazė), ir taip išsprendė susidariusią įtampą tarp Amerikos ir Europos. Už tai per pertrauką Trump paplojo jai per petį: „Great job!”

„Žiūriu šitą Prezidentės video iš Briuselio ir dvejopi jausmai apima. Iš vienos pusės – wow, tiesiog šiurpuliukai bėgioja. Mūsų Lietuva tarp pasaulio galingųjų ir ne šiaip sau kamputyje, o Dalios Grybauskaitės asmenyje daro reikalus, power brokerina, galingiausios pasaulio valstybės prezidentas sako Lietuvai – Great job. Jeigu tai ne vienas aukščiausių mūsų užsienio politikos momentų per pastaruosius metus, tada nežinau. Žiūri ir didžiuojiesi. Iš kitos pusės – DG išeina į finišo tiesiają. Ir po šito video ypač neramu, kas perims estafetę?..“ (A. Tapinas)

Knygoje pateikiama užsienio apžvalgininkų ir net aukštų politikų pasisakymų apie mūsų Prezidentę. Štai Europos komisijos pirmininkas J.-C. Juncker sako: „Man patinka, kad ji tiesi ir atvira. Visuomet randa kaip pasakyti ką galvoja, nekenkdama kitiems ir jų nežemindama. Savo nuomonę pasako labai mandagiai, draugiškai. Niekuomet nesi-

Knyga, stiprinanti pasididžiavimą Lietuva

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

slepia ir nepradinsta iškilus sunkumams. Ji puiki lyderė. Po daugybės metų bendro darbo ir bičiulystės manau, kad ji ypač patikimas žmogus, ja pasitiki Lietuvoje, tarptautinėje bedruomenėje ir Europoje, ją labai gerbia visi kolegos”.

Alex Barker, „The Financial Times” Briuselio biuro vadovas: „Rašiau apie Europos viršūnių susitikimus Briuselyje septynerius metus. Lyderiai atvyksta, skaito pranešimus, kai kurie gan nuobodūs, kai kurie pranešimus skaito vien tik savo šalies auditorijai, tačiau Lietuvos Prezidentė kažkaip ima ir pasako šmaikščią, taiklią ir aiškiai suprantamą frazę, kuri cituojama visoje Europoje. Ji turi tokį gebėjimą, o tai reta”.

Mano pavydo knyga

Žaviuosi ir šios knygos autore, buvusią Prezidentės patarėja D. Ulbinaite, kuri yra žurnalistė. Ji tarsi reabilituoja šiandieninę mūsų žurnalistiką, nes žiniasklaida, ypač internetinė, tapo pigia preke, – žiniasklaidos savininkai, siekdami pelno, verčia žurnalistus (o jie pasiduoda už valgio šaukštą) rašyti apie tai, kas patinka neišrankiai masei. O ši knyga formuluojama labai solidžiomis frazėmis ir reiškia gilias mintis. Pati tokios knygos neparašyčiau, – kaip sakoma, tai mano pavydo knyga. Žinoma, ši kolegė praėjo Dalios Grybauskaitės skaistyklą, ir ji jau gali. Knygos apimtis nėra didelė, ji taupi žodžių, bet joje telpa daug gilios prasmės, kaip ir pačios Prezidentės veikime bei kalbose.

Prezidentė irgi žmogus (citata)

Ši knyga gali tapti stalo knyga ir ją verta dažniau atsiversti, bet nesakau, kad ši knyga, kaip ir Prezidentės asmenybė yra kažkas dieviška ir neklystama. Galima just, kad autorę žavi Prezidentės asmenybė, todėl jai, matyt, nebuvo sunku knygą rašyti, nors ji kartais leidžia sau puse žodžio pasakyti, kaip ne-

lengva buvo ištverti toje Grybauskaitės skaistykloje. Ir vis dėlto viena kita autorės ir jos herojės mintis verčia suabejoti. Šiurpiai žavinga, kaip Grybauskaitė atsilauko prieš Rusijos carą V. Putiną, kai jie susitiko jos kadencijos pradžioje Sank Peterburge 2009 m. Putinas reikalauja, kad Lietuva dalyvautų Kaliningrade (Karaliaučiuje) Rusijos statomos atominės elektrinės „Baltijskoje AE”

projekte; nestatytų savo atominės elektrinės (Lietuvoje vykusio referendumo dėl atominės elektrinės statybos pralaimėjimas vienam iš referendumo organizatorių – dabartinės valdančiosios daugumos vedliui R. Karbauskuiui – uždeda gėdos dėmę – gal jis veikė Rusijos naudai?); leistų naudotis Kruonio akumuliacinės elektrinės pajėgumais, o Prezidentė ne tik drąsiai atmeta jo reikalavimus, bet savimylės kaimyno požiūrį į mus dar ir „patraukia per dantį”. D. Ulbinaitė cituoja Prezidentės pasitenkinimą, kad ji sugebėjo atlaikyti Putino spaudimą: „Manau, sprendimas buvo geras, nes pamačiau, kad pašnekovas nelabai su tokia situacija susitvarkė, jam buvo netikėta, kad toks šiurkštus pokalbis psichologiškai manęs nepalaužė ir neišgąsdino. Vėliau sužinojau, kad būna dar blogiau ir necenzūrinių žodžių daugiau. Kadangi rusiškai moku gerai ir visus niuansus pajutau, išties pokalbis baigėsi psichologine mano pergale”...

Tas laimėjimo džiaugsmas Grybauskaitę paskatino padaryti ir kai kurias istorines prielaidas. Žurnalistė persako Prezidentės mintį taip: „Turime mokytis iš istorijos. Gal ir 1940-aisiais, jeigu būtų buvusi politinė valia priešintis, okupacijos nebūtų buvę (paryškinta A. V. Š.), svarstė Prezidentė”. Norėčiau, kad šių lengvabūdiškų žodžių tokioje rimtoje knygoje nebūtų. Man tai kaip šaukštas deguto medaus statinėje. Prezidentė užsižaidė, o rašytoja tai paviešino, – juk prieš 10 mėnesių, 1939 m. rugpjūtį, Hitleris ir Stalinas sutartimi jau buvo pasidalinę grobį, ir kai A. Smetonos vyriausybė paskutiniame posėdyje sprendė – priešintis ar nesipriešinti – Lietuvos pasienyje Baltarusijoje jau stovėjo Stalino divizijos, pasiruošusios bet kurią minutę peržengti sieną. Tad apie kokią Lietuvos „politinę valią” galima kalbėti? Istorijos reikia mokytis visiems.

Bet knygą perskaityti tikrai verta, ji stiprina pasididžiavimo Lietuva jausmą ir paaiškina kai kurias mums kažkada nesuprastų Prezidentės sprendimų priežastis. Beje, knygą užsisakyti labai paprasta – internetu patogupirkti.lt

LAIŠKAI

KELIAUKIM TOLIAU...

Rašydamas redakcijai „Kelionių nuotrupų” laišką (išspausdintas rugpjūčio 8 d. „Drauge” – Red.), pamiršau pridėti dar keletą įvertinimų.

✦ Mažiausiai įvertinta valstybė – mūsų Lietuvėlė. Dar vis atsiranda storliežuvių, kurie klausia: „Lithu-what? Livonia? Lettonia?”

✦ Nuobodžiausia valstybė – Islandija, ji tiems, kurie mėgsta sniegą ir nevalgomus ledus.

✦ Daugiausiai pervertinti kurortai – Meksikos Cancun ir Acapulco, kuris tapo krašto žudynių sostine kelis metus iš eilės. Per 900 mirčių kasmet. Tačiau jiems netrūksta turistų. Kas juos ten traukia? Paimk Acapulco. 1952 m. buvo tik vienas didesnis viešbutis and kalno (Las Brisas) ir aplinkui – rojus. Šiandien tuzinai viešbučių – dangoraižių ir aplinkui – velniava (kriminalai, išpūstos kainos, žmonių spūstis, triukšmas, užterštas įlankos vanduo).

✦ Geriausias, tiesiog stulbinantis pajūrys – Rio de Janeiro. Einant gilyn į miestą – nieko ypatingo. Greitai atsimuši į kalnus, kurie aplipę lūšnom. Vienas toks lindynių (lindynė – patalpa, kurioje sistemingai geriama, siūlyčiau – lūšnynų arba landynių) rajonas, Rocinha, pagarsėjo kaip didžiausias pasaulyje.

✦ Didžiausias karnavalas – taip pat Rio de Janeiro. Puošnumu, muzika, spalvingumu ir sam-ba parado ilgumu niekas negali net iš tolo prilygti.

✦ Daugiausiai įdomių senovės pilių – Anglijoje, įskaitant Wales (liet. Velsas, jo gyventojai – valai)

✦ Įdomiausias turgus – Marakeše, Maroke. Milžiniškoj Djema el-Fna aikštėje gali ne tik visko pirkti ir valgyti (kupranugario kotletus), bet ir pamatyti visokias įvairenybes: akrobatų, gyvačių kerėtojus, šokėjus, pasakų sekėjus, muzikantus, vaidintojus, durklų ir ugnies rijikus, magus, beždžionių dresuotojus, sukčius ir bent šimtą kišenvagių.

R. John Rapšys
Chicago, IL

Rio karnavalas

TELKINIAI

Sedraugių stovykloje Dainavoje buvo tiesiami tiltai

Ateitininkų sendraugių stovykla (S1) vyko liepos 21–28 d. Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos (ALRKF) stovyklavietėje Dainavoje. Stovyklai užsiregistravo daugiau nei 170 stovyklautojų iš įvairių JAV miestų — Čikagos, Clevelando, Detroito, Philadelphijos, New Yorko bei valstijų – Indianos, Kalifornijos, Oregono ir North Carolina. Iš Nebraskos atvyko svečias prelegentas, JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Arvydas Urbonavičius. Dalyvavo ir viena stovyklautoja iš Kanados. Stovyklavo kelių kartų šeimų nariai bei pavieniai ateitininkai, o savaitgalyje prisijungė nemažai studentų bei neseniai mokslus baigusių. Stovykloje taip pat dalyvavo du svečiai iš Lietuvos – stovyklos kapelionas kun. Gabrielius Satkauskas, Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčios vikaras ir Vilniaus krašto ateitininkų dvasios vadovas, bei Ateitininkų Federacijos generalinė sekretorė Lauryna Jodko. Stovyklos tema „Tiltai“ parinkta paminėti šiais metais paskelbtus Pasaulio lietuvių metus.

Susidarė korespondenčių būrelis, kuris sutiko aprašyti stovyklos dienas. Tai Rūta Gaškienė, Aldona Kamantienė, Lionė Kazlauskienė, Ramunė Kubiliūtė, Dalia Lietuvninkienė, Rita Giedraitienė ir Dalia Sadauskienė. Ne viską buvo įmanoma paminėti – pokalbius tarp senbuvų ir pirmą kartą Dainavoje stovyklaujančių, sportavimą, ypatingas stovyklautojų vaišes, malonų stovyklos orą, ankstausrų plaukikus, kurie su laivelį irkluojančia sarge plaukė per Spygliaus ežerą... Tačiau reikia nuo kur nors pradėti...

Ramunė Kubiliūtė

SEKMADIENIS

Lionė Kazlauskienė. Gražią (truputėlį atvėsusią) popietę ateitininkai sendraugiai sugužėjo į visų mylimą Dainavą kasmetinei Sendraugių ateitininkų stovyklai. Įsikūrę skubėjome vakarienes, pagamintos šeimininkės Audros Janušienės bei jos dukros Liepos ir sūnaus Kipro. Koldūnus mums došniai dėjo virtuvės darbininkai: Olivija Jameikytė, Diana Kubiliūtė, Maya Matusaitytė, Kovas Neveauskas, Gabija Staniškytė ir Elizabeth Žukauskaitė. Virtuvės žaliavą rūpino ūkvedžiai Vitas Polikaitis ir Vytautas Stankus.

Pasisotinę nukeliavome po didžiųjų ažuolu šv. Mišioms, kurias atnašavo iš Vilniaus atvykęs neseniai išventintas kun. Gabrielius Satkauskas. Pamoksle kun. Gabrielius vaizdžiais įrodymais (medžio gabalu, pjūklui ir kryžium) aiškino, kodėl Jėzus Kristus yra tiltas tarp žmonių ir Dievo Tėvo. Mišioms baigiantis pradėjo lynoti, tad visi subėgo į valgyklą stovyklos atidarymui.

Dvi stovyklos komendantės – Vasara Kulbytė ir Daina Polikaitytė – supažindino su ruošos komitetu: Daina Čyvienė, Vanesa Kašelionytė, Rūta Kulbienė, Daina Matusaitienė, Linas Mikulionis ir Jūratė Žukauskienė. Vaikams (ir tėvams) buvo svarbu susipažinti su vaikų vadovais, kurie ne tik užims vaikučius rytais, bet taip pat padės tėveliams, kurie ves popietinius užsiėmimus. Didelę ir energingą vadovų grupę sudarė: Adomas Anužis, Danius Anužis, Aras Daulys, Žiba Kisieliūtė, Aldas Kriaučiūnas, Rytas Kulbis, Augustinas Sandoval, Vytautas

Dainavoje susitiko stovyklautojai iš įvairių miestų ir valstijų.

Dainos Čyvas nuotraukos

Staniškis, Lukas Stankus, Tadas Stankus ir Inga Žlobaitė.

Po oficialaus atidarymo vyko smagus susipažinimo vakaras. Įsidėmėjome stovyklautojų vardus žaisdami žaidimą su kamuoliu, rinkome įdomius faktus apie vienas kitą žaisdami „Bingo“, o galų gale žaisdami „Dainavos žaidimą“ iš juoko griuvome vaidindami stovyklos įžymias vietas: valgyklą, Rūpintojėlio statulą, Kryžių kalną ir t.t.

Sustoję ratu pasimeldėm, sugiedojome „Dar viena diena štai baigias“, pavalgėm naktiepiečius ir skirstėmės vieni miegoti, o kiti – į Baltųjų rūmų (A. Damašio namų) salę Meno mugei. Mugėje dalyvavo Audra Venclovaitė (Wenzlow) su nuostabiais audiniais, Irena Satkauskienė – žavingomis fotografijomis, Danielius Goodman – unikaliais, iš lito padarytais žiedais, ir Romualdas Povilaitis – su dailiais gintaro ir vario koplytstulpiais.

PIRMADIENIS

Dalia Sadauskienė. Po vėliavų pakėlimo, skanių pusryčių, smagaus bendro dainavimo vaikai skirstėsi į ryto užsiėmimo būrelius, o kiti keliavo į pasikaitą.

Pirmadienio ryto tema „Kaip išsaugoti Dievo malonės tiltą“ pristatė kun. Gabrielius Satkauskas, stovyklos kapelionas. Kunigas aiškino, kad mūsų tiltas yra santykis su Dievu, kurį Dievas mums dovanojo per tikėjimą. Gėris yra neribotas, o blogis ribotas ir galima jį sunaikinti. Siela susideda iš proto, per kurį

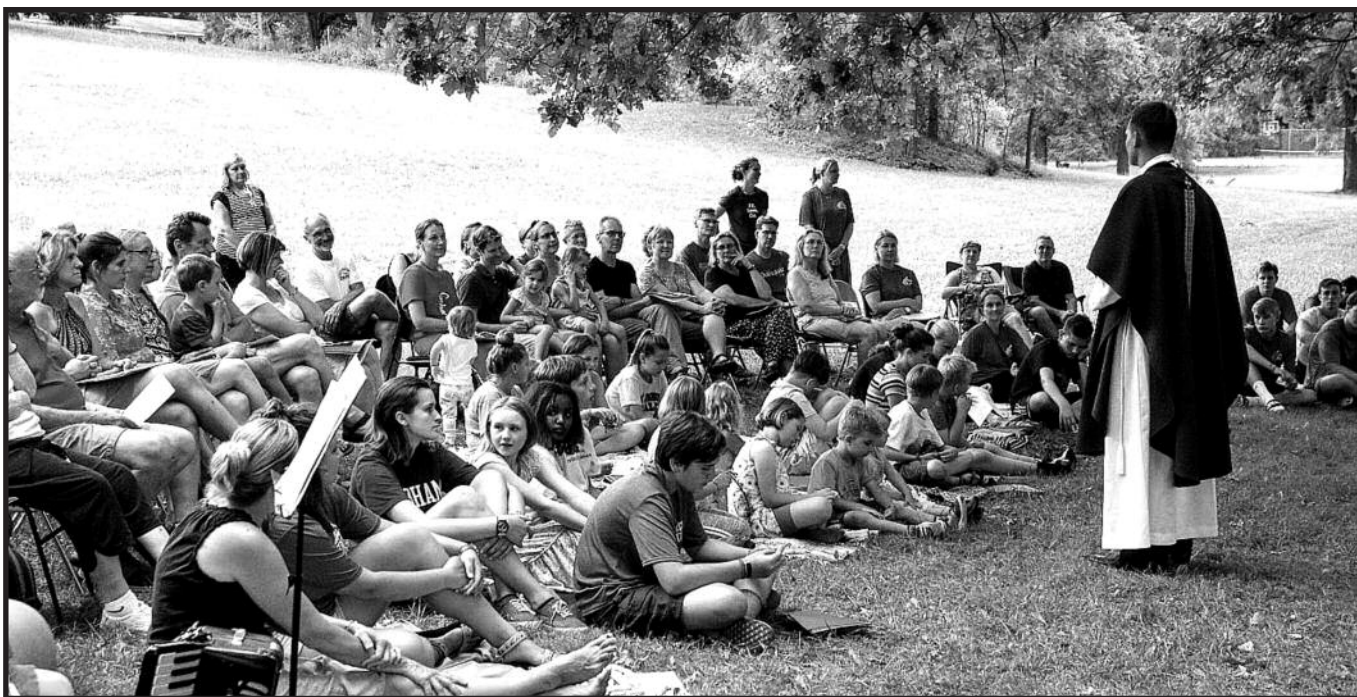
galima pažinti tiesą, ir laisvos valios, per kurią galim rinktis gėrį. Jis mus supažindino su dvasinio gyvenimo principais: traukos, suartėjimo, gausumo, supanašėjimo, gerumo, priešų teorijos. Siekiant šventumo sielai reikia „pratybų“, kaip senovės graikams kūno „askezės“. Svarbu pažinti pagrindinę savo ydą. Kun. Gabrielius parodė du reikšmingus filmus ir ragino imtis „sielos pilies“ priežiūros, primindamas „Kai meldžiamės, sveikame kūne sveika siela.“

Po pietų ir maldybos/laisvalaikio, kurio metu Audra Babich vedė „tai chi“ klasę, vaikai vėl susiskirstė į užsiėmimo būrelius, o kiti ėjo klausytis Kristinos Volertienės pranešimo apie 2020 m. XVI Šokių šventę Philadelphijoje (ji yra organizacinio komiteto narė). Ji pristatė komitetus ir finansinius reikalus, centro patalpas Temple universitete, papasakojo apie ruošimo iššūkius. Diskusijos vyko su dideliu entuziazmu; visi buvo kviečiami šventėje dalyvauti 2020 m. liepos 3–5 d. Informacijos galima rasti www.sokiusvente2020.org. Šokių šventės metu Philadelphijoje vyks ir „Welcome America“ šventė.

Vakaro programa – „TILTAI per amžius“. Šeimomis visi buvo suskirstyti į grupes. Kūrėme šokius, vaizduojančius įvairius stilius: 1920-ųjų – „Charleston“, 1950-ųjų – Elvis Presley eros šokius, 1970-ųjų – disco ir t.t. Buvo susuktas video, kurį paskui smagiai žiūrėjome.

Po vėliavų nuleidimo ir naktiepiečių turėjome progos pasižiūrėti Ramunės Rakauskaitės filmą „Keliuonės namo“. Filmą sukėlė daug minčių ir prisiminimų, stovyklautojai dar ilgai liko salėje diskutuoti.

Bus daugiau

Šv. Mišias po didžiųjų ažuolu atnašavo svečias iš Lietuvos, stovyklos kapelionas kun. Gabrielius Satkauskas.

Lietuvos Dukterų draugijos valdyba 1994–1996 m. Sėdi iš kairės: V. Prunskienė, J. Mikutaitienė, kun. A. Tamošaitis, SJ, M. Noreikienė (pirmė), S. Jelionienė; stovi: B. Blinstrubienė, J. Zalagėnienė, P. Kinderienė, I. Stončienė, A. Ankienė, J. Krutulienė, M. Barienė, G. Maldėnienė, O. Šmitienė, J. Saulienė. („Draugas“, 1994 m. balandžio 5 d.)

Laikas veda mus savo keliu, kasdien įrašydamas naujus žodžius žmogaus gyvenimo knygon, ir tik nuo mūsų priklauso istorija, kuria dalinsimės su kitais. Nuo mūsų minčių, žodžių ir darbų priklauso, ką paliksime po savęs, kuo praturtinsime pasaulį.

Lietuvos Dukterų draugija (LDD) atvertė 60-ąjį gyvavimo knygos lapą. Laikas bėga neatsigręždamas, veja vieną dešimtmetį po kito, o mums palieka tik prisiminimus, kurie verti mūsų darbų. Tai gi sugrįžkime į praeitį ir prisiminkime LDD žingsnius veiklos kelyje.

Ištrauka iš straipsnio „Lietuvos Dukterų draugija švenčia jubiliejų“, rašyto sesės Sofijos Jelionienės, minint 35-ąsias draugijos metines (spausdinta „Draugo“ laikraštyje 1994 m. balandžio 5 d.).

Lietuvos Dukterų Draugija įsteigta 1959 m. kunigo Dr. Felikso Gurecko ir grupės savanorių moterų. Nors apie šios draugijos veiklą retkarčiais paminima, tačiau nei nuotraukomis, nei dažnais pasigyrimais ji nepasizymi. Tylus darbas vyksta kukliose, nuosavoje patalpose „Namelio“ lietuviškajam Marquette Parke. Čia vis budi ir užbėga draugijos narės, atnešamos savo ar kieno nors dovanotų drabužių šalpai, laimėjimams paaugotų fantų. Čia išklausoma ir stengiamasi išieiti rasti gyvenimo nedalios paliestajam saviškiui. Čia perskaitomi net iš tolimų žemės kampelių gaunami laišukai su paramos prašymais. Ir suka sesės galvas, kaip tiems varguoliams padėti.

Tik iš kur tam visam lėšos? Atsakymas paprastas: „nesidarbuosi – ne turėsi“.

Ir darbuojamasi čia ne iš vardo, bet iš širdies, moterišku sumanumu, darbštumu kaupiamos lėšos. Su-

ruošiamos gegužinės su pačių gamintais patiekalais, pavasario ir rudens pokyliai su laimėjimais, prieš Velykų šventes suruošiami margučių ir pyragų išpardavimai. Iš to uždarbio vėl skuba supirkti ir išsiųsti siuntinius daugiavaikėms šeimoms, seneliams, negaliesiems Lietuvoje. Rašo laišką, deda čekį kuriam nors pasaulio krašte jo kantriai laukiančiam bedaliui. Taip sukasi kasdienės veiklos ratas, nešas viltį vargšui ir džiuginas darbščiąsias Draugijos nares.

Lietuvos Dukterys yra dosniai parėmusios „Vaiko Tėviškos Namų“ projektą, „Lithuanian Mercy Lift“, „Caritas“ organizaciją, prisidėjo nuperkant akinius silpnaregiams, parėmė „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetą darbą, Kaltinėnų senelių ir vaikų namus, Viduklės parapijos klebono V. Aukštikalnio globojamus našlaičius, invalidus studentus, Kauno rajono invalidams pasiūsta 200 trenirų. Nuolat siunčiami batų ir rūbų siuntiniai daugiavaikėms šeimoms. Siuntiniais rūpinasi O. Šmitienė. Buvo pasiūsta keli siuntiniai profesinio turinio knygų mokslo institucijom, kas mėnesį siunčiami paramos čekiai asmenims Amerikoje ir kituose kontinentuose. Draugijos patalpose du kambarius užima besigydomieji „Lietuvos Vaikų vilties“ ligonėliai. Tai Draugijos centro Čikagoje atliekami darbai. Po kiekvieno mėtinio narių susirinkimo narės užduoda tą patį klausimą: „kas mūsų laukia?“

Tai įprastiniai darbai, renginiai, nauji sumanymai, viltingas žvilgsnis ateitin. Graži 35 metų veiklos sukaktis džiugina ir įpareigoja. Tebėra ir gal net daugės pagalbos prašymų, beldimosi į gailėstingą širdį ir jautrią sąžinę.

Dar daugelį kartų (deja, neišvengiamai) sesės su bėgs sukalbėti rožinį už mirusius. Teks, kaip ir praeityje, pasirūpinti kokio nors vienišo tautiečio laidotuvėmis ir pagarbiai draugijos lėšomis palydėti jį

Kun. Feliksas Gureckas.

amžinybėn. Na, ir vis kaupti veiklai lėšas su mūsų kilniųjų rėmėjų pagalba, vadovaujantis draugijos šūkiu „Pagalbi ranka vargstančiam“. Tenebūna ji niekada tuščia. Linkėtina, kad Lietuvos Dukterys nepavargtų ir kad Namelių duris pravėrus visada jaustųsi geraširdiškumas ir šiluma.

Gražiais ir jautriais prisiminimai dalinsimės kituose „Draugo“ numeriuose.

Parengė Deimantė Komskienė

Kartu su kun. F. Gurecku pasirašiusios Lietuvos Dukterų draugijos registracijos aktą Illinois valstijoje: Aleksandra Gylienė, Aldona Minelgienė, Ona Šilėnienė ir Bronė Peters-Petravičienė.

Trečiabangių kuriamos tradicijos

Čikagiečių Jūros šventėje visi yra veikėjai

Akimirka iš komandų prisistatymo

Jūros šventėje nebuvo laiko nuobodžiauti.

Šventės rengėjų ir dalyvių nuotraukos.

Atkelta iš 1 psl.

„Esu užaugusi Klaipėdoje, kur Jūros šventė buvo kiekvieno klaipėdiečio gyvenimo dalis. Mes gyvendavome nuo vienos Jūros šventės iki kitos, mums tai buvo tarsi vasaros kalėdos. Gyvendama Amerikoje, labai ilgėjau si tos šventės. Todėl nusprendžiau, kad reikia čia pradėti patiems ją švęsti“, – pasakojo Rasa.

Pirmąją Jūros šventę R. Riauka surengė savo namuose Downers Grove miestelyje, joje dalyvavo keturios šeimos. Kitais metais šventė jau daugiau šeimų. Gandas apie smagią tradicinę Klaipėdos šventę Čikagos apylinkėse sklido vis plačiau, norinčių dalyvauti joje radosi vis daugiau. Po kelerių metų Jūros šventę teko perkelti į gamtos prieglobstyje esančią poilsiavietę, kurioje gali sutilpti daugiau žmonių.

Žuvų matavimo varžybos: o kuri iš jų tau labiausiai patinka?

Šventės „burtai“ pasiteisino

Nors Čikagos lietuviai visais metų laikais yra lėpinami – jie kviečiami dalyvauti gausybėje įvairiausių renginių, tačiau Jūros šventės dalyviai pirmenybę teikia klaipėdiečių „vasaros kalėdoms“. Todėl į kitų metų Jūros šventę ima registruotis jau prieš metus. Kokių burtų imasi Rasa, kad šventės dalyviai norėtų vėl ir vėl į ją sugrįžti?

„Mano nuostata tokia: renginyje turi būti užimti visi jo dalyviai. Čia nėra žiūrovų, tik veikėjai. Ir ta nuostata šimtu procentų pasiteisina“, – sako Rasa.

Jūros šventė paprastai prasideda penktadienio vakare ir baigiasi sekmadienį.

Penktadienį, tik atvykę renginio dalyviai pasidalija į komandas, kurių kiekviena turi savo pavadinimą. Visi įsikuria, pavalgo. Tuomet vaikams pasiūloma pasižiūrėti filmą, o suaugusieji pakviečiami dainuoti, ir tokia pradžia dar labiau įdega šventės nuotaiką. Kiekviena komanda, pritariant akordeonui, dainuoja patinkančią dainą. Po to scenoje prasideda karaokė.

Šeštadienis – svarbiausia šventės diena, kurioje daugiausia veiksmo. Pakirdusius renginio dalyvius sveikina Neptūnas ir undinė, pirmąsyk atvykusiems į renginį, naujokams, tenka atlaikyti teatralizuotą „krikšto“ apeigas. Garbė pakelti stovyklos vėliavą suteikiama pernykštėje šventėje laimėjusiai komandai. Skamba Lietuvos ir Klaipėdos himnai.

Komandų kartelė – vis aukščiau

Po iškilmingo atidarymo prasideda teatralizuoti komandų prisistatymai. Pradžioje buvo sumanyta, kad kiekviena komanda turi sugalvoti savo skanduo. Tačiau kasmet komandos stengėsi kaip

Šiais laikais Neptūnas iš Baltijos jūros lengvai gali atkelti ir prie Bass ežero, kur lietuviai švenčia Jūros šventę.

galima geriau pasirodyti, tad skanduo nepastebimai virto teatralizuotu kostiuminiu prisistatymu. „Komandos pačios kėlė kartelę, kasmet vis aukščiau“, – juokėsi Rasa. Šių metų šventės tema buvo „Pasaulio lietuviai“. Taigi komandos virto lietuviais iš Vokietijos, Ispanijos, Norvegijos, Argentinos ir

Australijos. Ypač išpūdingai pasirodė „norvegų“ komanda, kurios vyrai tapo vikingais, į sceną „atplaukusiais“ laivu.

Po prisistatymo – estafetinių varžybų, kuriose paprastai atskirai dalyvauja suaugusieji ir vaikai. Tačiau šiais, penkioliktais šventės metais, nuo pirmųjų švenčių jau užaugę dalyvių vaikai pareiškė norą dalyvauti kartu su tėvais. Šeštadienio programoje – ir daugiau judraus veiksmo iki pat vakaro: virvės traukimas, tinklinio varžybos. Vakare visi dalyviai kviečiami pasipuošti baltai ir rengtis vakarienei. Šiais metais prieš prasidedant vakarienei, kiekviena komanda pagamino ir savo atstovaujamos šalies patiekalą ir jį pristatė vertinimo komisijai. Baltą vakarienę papuošė Birutės Šostakaitės jūrine tema dekoruoti šampano buteliai, o Elena Šniras nutapė paveikslą, kuris buvo parduotas vakarienos metu vykusiame aukcione.

Kieno didžiausia žuvis ir skaniausia žuvienė?

„Šių metų šventę labai papuošė „Smiltynės“ komandos narių Juliaus ir Genutės Kondrotų iškeptas šakotis. Jis buvo ne tik gražus, bet ir labai skanus – tą pripažino visi ragavusieji“, – sakė R. Riauka. Po vakarienos dalyviai linksminosi – visi šoko ir dainavo prie stovyklavietėje sukurto didelio laužo. Visus linksmino DJ Saulius, kuris atsivežė sceną su dideliu ekranu, puikiu apšvietimu, o svarbiausia – susirinkusius linksmino „užvedančią“ muziką.

Sekmadienio rytas prasideda žvejų varžybomis. Kiekviena komanda stengiasi sugauti didžiausią žuvį. Komisijos užduotis – išmatuoti konkursui pateiktas žuvis ir paskelbti nugalėtoją. Po to žvejų laimikis keliauja į puodus – komandos dalyvauja žuvienės virimo konkurse. Jei sugausi mažai žuvies, sriuba gali pasirodyti per skysta. Tačiau dar yra visagaliai prieskoniniai, kurie gelbsti virėjų autoritetą. Konkurso kulminacija – vertinimo komisija ragauja žuvienės iš komandų dubenėlių, ir tik ištuštinti si bei apvertusi juos, gali perskaityti ant dubenėlio dugno parašytą komandos pavadinimą. Nepalikta vietos jokiai korupcijai ir papirkinėjimui.

Sekmadieniui artėjant į popietę, ateina laikas vertinimo komisijai susumuoti visų konkursų, estafetinių ir varžybų rezultatus. Laimėjusiai komandai įteikiama pereinamoji taurė. Šiais metais laimėjo „Smiltynės“ komanda (kapitonė Diana Milius), kuri taurę perėmė iš trejus metus iš eilės nugalėjusios „Centro“ komandos (kap. Vilma Skalskytė). Dalyvavo ir komandos „Herkus Mantas“ (kap. Birutė Šostakaitė), „Mažasis kaimelis“ (kap. Aušra Karalienė), „Trinyčios“ (kap. Arnoldas Pocius).

Jūros šventės Čikagoje sumanytoja ir organizatorė Rasa Riauka.

Pereinamoji taurė – proga dar kartą susitikti

Beje, dar viena gera šventės tradicija. Taurę laimėjusi komanda privalo ja dalytis. Kiekvienas komandos narys (ar šeima) vieną mėnesį ją laiko savo namuose, vėliau susitinka su kita šeima ir iškilmingai ją perduoda. Tokiu būdu skatinama draugystė – tai proga dalyviams dar kartą susitikti ir pabendrauti.

„Tai nėra tokia šventė, į kurią gali atvykti kas nori. Tik dalyviai gali pasikviesti savo draugus, kuriuos pažįsta, už kurių gerą elgesį gali atsakyti. Šiais metais vienas žmogus atsivežė brolių, atvykusį iš Norvegijos, kitas – sūnų iš Londono. Yra svečiavęsi ir žmonės, atvykę iš Lietuvos”, – pasakojo Rasa.

Ji yra šios Jūros šventės sumanytoja ir organizatorė. Šių metų vedėjai – Antanas Steponavičius ir Ilona Vaitiekienė. Muzikantas – akordeonistas Romas Tamašauskis.

Ar per daugelį metų pasitaikė bent viena vasara, kai Jūros šventės dėl svarbių priežasčių teko atsisakyti? Rasa sako, kad to dar nėra, kartą nebuvo. Net tuomet, kai pernai jai pačiai numatytomis šventės dienomis teko skristi į Lietuvą pas sergantį tėvelį. Jos parengtus darbus perėmė draugė ir Jūros šventė įvyko. „Pasibaigus renginiui, iki pat Naujųjų prisimeinu, dalinuosi išpūdžiais, net kartais sapnuoju Jūros šventę. O po to pradėdu planuoti ir rengti kitų metų klaipėdiečių susibūrimą”, – prisipažįsta R. Riauka.

Ji sako, kad renginio planavimas bei pasirengimas jam užima daugybę asmeninio laiko. Tačiau kasmet, pasibaigus Jūros šventės linksmybėms, moteris pati sau pripažįsta: buvo verta.

Argentinios lietuviai – kaip jie galėtų be tango?

Šiuolaikinis Lietuvos šokis pristatomas New Yorke

Šių metų rugpjūčio 11–17 dienomis New Yorke vyksta jau 38-asis šiuolaikinio šokio festivalis „Battery Dance Festival”. Pirmą kartą šio festivalio rengėjai pakvietė dalyvauti ir kūrėją iš Lietuvos. Choreografė ir šokėja Ema Senkuvienė festivalyje New Yorke pristato šiuolaikinio šokio spektaklį „X ir ateities X”, kurtą ir atliekamą kartu su choreografu ir šokėju iš JAV Blake Seidel.

Choreografė ir atlikėja Ema Senkuvienė. Asmeninio albumo nuotr.

Paklausta kuo ypatingas šis festivalis, E. Senkuvienė pasakojo, jog tai yra kasmetinis ir vienas ilgiausiai rengiamų festivalių New Yorko mieste. „Didžioji dalis festivalio pasirodymų vyksta Žemutiniame Manhattane, Battery parke, atviroje erdvėje, tad juos gali pamatyti visi norintys ir tai atspindi vieną pagrindinių festivalio tikslų – plėsti vietinės bendruomenės supratimą apie šiuolaikinį šokį”, – sakė atlikėja. Į New Yorką rengiamą festivalį savo darbus atveža trupės ir iš įvairių JAV miestų, ir iš kitų pasaulio šalių. Šiemet festivalis pristato 28-ias šokio trupas, 9-ias iš jų – tarptautinės: iš Indijos, Argentinos, Turkijos, Nyderlandų, Irako, Austrijos, Prancūzijos, Šri Lankos ir Lietuvos. Beje, programos sudarytojai siūlo ne tik šiuolaikinio šokio pasirodymus, bet ir įvairius nemokamus seminarus apie šiuolaikinį šokį tiek šokio profesionalams, tiek festivalio žiūrovams. Pasak E. Senkuvienės, tai dar vienas būdas „suteikti galimybę visiems prisiliesti prie šokio meno, o galbūt jį ir pamilti”. Kasmet festivalyje

apsilanko daugiau nei 12 tūkstančių žiūrovų.

Pristatyti savo darbus „Battery Dance“ festivalyje pretenduoja labai daug šokėjų. Atranka yra atvira, tačiau pakliūti į festivalį yra gana sudėtinga. Tad Lietuvos vardas šio festivalio programoje – iš tiesų nemažas pasiekimas, o jauniems atlikėjams ir pradedantiems choreografams tai yra ir didelis asmeninis įvertinimas.

„Mes – tikri žmonės su tikrais išgyvenimais. Mes įstrigom. Mes patys esame problema. Būkit atidūs, nes mes esame jūs,” – taip pristatomas šokio spektaklis „X ir ateities X”, kuris net du kartus bus parodytas „Battery Dance” festivalio metu. Emos Senkuvienės ir Blake Seidel sukurtas ir atliekamas šiuolaikinio šokio spektaklis ištrauka rugpjūčio 14 d. bus rodoma pagrindinėje Battery parko scenoje. Rugpjūčio 17 d., festivalio uždarymo vakarą Pace University Schimmel meno centre, vienas iš penkių atliekamų šiuolaikinio šokio pasirodymų bus ir pilna „X ir ateities X” spektaklio versija.

Atlikėjams dalyvauti „Battery Dance” festivalyje padėjo Lietuvos kultūros institutas, Lietuvos kultūros atašė JAV Gražina Michnevičiūtė bei Lietuvos šokio informacijos centras ir Viktoras Sidabras. Pasak E. Senkuvienės, „tai puiki Lietuvos šiuolaikinio šokio bendruomenės ir ‘Battery Dance’ festivalio bendradarbiavimo pradžia”.

Lietuvos šokio informacijos centro ir Lietuvos kultūros atašė JAV inf.

„Šokio spektaklis „X ir ateities X” New Yorko festivalyje bus rodomas net du kartus.

Karolinos Latvytės-Bibiano nuotr.

TARP TRADICIJŲ IR TAPATYBĖS

Po metų sugrįžus į Vilnių: viešnagės išpūdžiai (10)

Mano netikėtas atradimas Žvėryne – čia buvo įsikūrusi lenkų radijo stotis.

Su malonumu įvaikinu gražiąją „karalienę Kotryną“.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Esu įsimylėjęs Vilnių – ypač jo Senamiestį, Antakalnį, Žvėryną. Pirmiesiems rajonams dėmesio jau skyriaus nemažai. Dabar noriu trumpai papasakoti apie savo pojūčius ir atradimus Žvėryne.

Su kiekvienu pasivaikščiojimu čia užtinku vis kažką įdomaus. Štai kad ir tą dieną, kai po apsilankymo „Tyto alba“ leidykloje patraukiau atgal centro link. Ėjau mąstydamas apie tuos laikus, kai bendradarbiau su tame pačiame pastate kaip ir leidykla Kęstučio gatvėje įsikūrusiomis „Lietuvos žiniomis“; kokį išpūdį padarė apsilankymas redakcijoje, kurioje tuomet virė gyvenimas – net truputį pavydėjome tokios aplinkos... (O štai grįžęs į Čikagą sužinojau, kad šis istorinis laikas, vienas su „Draugu“, tik tarybiniais metais sustabdęs savo veiklą, nustojo eiti).

Taigi, grįžinėjau Liubarto gatve pro 1911 m. pastatytą Vilniaus kenesą – karaimų maldos namus. Gaila, vidun žvilgtelėti nepavyko – vartai buvo užrakinti. Artėjant prie Žvėryno tilto dėmesį patraukė labai įdomus pastas – tikras art déco saldainiukas! Bet atrodė negyvenamas – nebuvo jokių gyvybės ženklų. Didelį sklypą ir statinį supo aklina tvora. Jokio įvažiavimo, tarsi duoda suprasti – „taip lengvai ten nepakliūsi!“ Ant pastato sienų negailestingai pasidarbavo grafičio meistras. Mano širdutė ėmė greičiau plakti – gal jis parduodamas?.. Netrukus nusileidau ant Žemės: eidamas aplinkui ir iš tolo tyrinėdamas kiekvieną pastato detalę, užtikau kuklią memorialinę lentelę dviem kalbom skelbiančią, kad čia 1927–1931 m. veikė Polskie Radio Wilno. Tai buvo vienas pagrindinių Vilniaus žiniasklaidos šaltinių, be kita ko sekmadieniais tiesiogiai transliavęs šv. Mišias iš Aušros vartų koplyčios.

Paprašiau praeivio, kad nufotografuotų mane prie šio pastato. Juk kaip ne kaip aš – senas „radijošininkas“, tad gal neveltui toks jaudulys... Visą die-

Keli iš kasdieninių veidų prie Polskie Radio Wilno mikrofono.

ną ausyse skambėjo stoties šaukinys: iš pražių – keturi gegutės „ku-kū“, o paskui vyriškas balsas tarė „Aljo. Polskie Radio Wilno. Aljo. Polskie Radio Wilno.“

Šį įrašą saugojau savo asmeniniame archyve Čikagoje. Dabar širdyje saugosiu ir naują „bičiulį“ – unikalų tarpukario Vilniaus radiofono pastatą.

Visas miestas virsta muge

Kaziuko mugės ištakos siekia XVII a. Spėjama, kad jos istorija prasideda nuo šventojo Kazimiero paskelbimo Lietuvos globėju 1636 m. ir jo palaikų perkėlimo į puošnią koplyčią Katedroje tais pačiais metais.

Katedroje imti rengti šv. Kazimiero atleidai, o neatskiriama atleidų dalimi visada buvo taip vadinamas „kermošius“ – po bažnytinių iškilmių vykstanti prekyba ir pasilinksminimai. Tie „kermošiai“ vyko beveik du šimtus metų, tai prigęsdami, tai atsinaujindami, o 1827 m. Vilniaus pirkliai išsirūpino privilegiją rengti didesnę, kelias dienas vykstantį, prekybą. Tai jau buvo tikrosios Kaziuko mugės pradžia. Dalyvavo ne tik vilniečiai, bet ir pirkliai iš toliau, Katedros aikštėje pasistatydami vadinamąsias „būdas“, pradėta prekiauti iki mūsų dienų išlikusiu mugės atributu – meduoliu „Kaziuko širdis“.

Sovietmečiu mugė vyko Kalvarijų turguje, o atkūrus Lietuvos nepriklausomybę senosios tradicijos ne tik atgijo, bet dar labiau išsiplėtojo. Kaziuko mugė grįžo į Katedros aikštę, į Senamiestio gatves ir net praplėtė į Tymo kvartalą bei Gedimino prospektą.

Man visada smagu šioje mugėje dalyvauti, nors apeiti visus jos plotus yra sudėtinga. Prekyvietės nusidriekusi per didesnę miesto dalį – Didžiąją ir Pilies gatvėmis iki Katedros aikštės, toliau – Vrublevskio gatve iki Mokslų akademijos bibliotekos, per visą Gedimino prospektą iki Mažvydo bibliotekos. O kiek dar už Šv. Onos bažnyčios – prašau, minkit iki pat Užupio! Prisipažinsiu – nesutelpu į kelių mugės dienų rėmus, juk norisi pažiopsoti, pačiupinėti, paragauti, pasiderėti ir, žinoma, neišeiti tuščiomis!

O paragauti ir išgyti buvo ką – nuo skaniausių kaimiškų sūrų su įvairiomis žolelėmis iki rūkytų „egzotiškų“ dešrų, kurių Amerikoje tikrai nerasi. Pasiėdaviau „šerno pėdos“ reklamai išgydamas elnienos ir bebrinės dešrų – tikrai „žvėriškai skanu“!

Dar prieš išskrendant į Vilnių supratau, kad ne-

Koks Kaziukas be tradicinių baronėlių?

Dievo motinos ikonos „Ženklas iš dangaus“ cerkvė Žvėryne – viena gražiausių sostinėje.

R. M. Lapo archyvo nuotraukos

galėsiu grįžti namo pernai mugėje įsi-gytai raganaitei (kuri gavo Dalia Darling vardą) neparvežęs „sesutės“. Leidausi į paieškas, tikėdamasis ras-ti išraiškingas lėles kuriančią meni-ninkę maždaug toje pačioje vietoje, kaip ir pernai – prie Šv. Onos bažny-čios. Tačiau gausiame pardavėjų bū-ryje jos neradau.

Kita diena buvo sėkmingesnė. Ei-damas Gedimino prospektu paste-bėjau besišypsančią moterį – ji iš tolo mane atpažino. Taip, tai buvo ta pati menininkė, iš kurios pernai pir-kau gražiąją raganaitę – Vilija Mic-kevičienė, naminukų dirbtuvėlės Trakuose savininkė. (Pasirodo, Lie-tuvoje raginaitės vadinamos nami-nukėmis!). Išsirinkau dar vieną gra-žuolę, o „įvaikinimo“ procesą įam-žinome foto objektyve. Grįžęs į savo butelį, nutariau pakrikštyti ją kara-lienės Kotrynos vardu – mat tokia iš-kilminga, gražia suklele su karo-liukais pasipuošusi. Kiekvienam ap-silankiusiam taip ir pristatydavau: „Čia karalienė Kotryna. Tarp draugų galima vadinti tiesiog – Kotryna...“

! Lietuvą – dvasinės pilnatvės

Dažnai viešnagės metu prisi-mindavau garsaus poeto (pasimetu-sio savo laikų tautinio identiteto ver-petuose) Adomo Mickevičiaus „Pono Tado“ pirmosios eilutės: „Tėvyne Lietuva, mielesnė už sveikatą!“

Kaip reik tavo branginti, vien tik tas pamato,

kas jau tavęs neteko...“ Atsida-rydavau rytais savo butelio langus ir tarsi girdėdavau iš Šv. Jonų bažnyčios atsklindančius kito „litwino“ kom-pozitoriaus Stanisław Moniuszko operų „Halka“ ar „Straszny dwór“ garsus (beje, ponas Stanislovas šios maldos namuose kadaise vargonin-kavo)... Bet kodėl man vaidenasi, kad kitame šimtmetyje mano širdis plaka? Juk esu XXI a. Lietuvos sos-tinėje, kurioje dorojamos picos su „Kalnapiliu“ ir valgomi sušiai su kava, o Hare Krishna judėjimo pase-kėjai Didžiojoje gatvėje įkyriai muša savo būgnelius...

Stop! Senamiesčio šimtamečiai mūrai turėtų vistik priminti kur aš esu. Mylimoje vietoje tarp unikalių širdyje saugomų portretų. Bet kažkas manyje nerimsta... Lengva pasiva-dinti kosmopolitu, pasaulio piliečiu, kuris vienodai myli savo gimtąją Či-kagą, nuo paauglystės pažintus Pa-ryžių, Berlyną... Ir – Vilnių. Tačiau identiteto klausimas nėra toks pa-prastas. Labai mėgstu savo gyven-vietę – Ažuolų parkelį. Alsuoju Lyric operos ir Hubbard Street modernaus šokio spektakliais. Mistinis jausmas užvaldo kaskart atsidūrus Eifelio bokšto pašonėje. Tebematau Berlyno sieną, kurios jau seniai nebėra. Bet taip pat nenoriu atsisakyti sultingų „Kijevo“ kotletų „Neringos“ kavinė-jė ir sekmadieninių pamaldų Evan-gelikų liuteronų bažnyčioje Vokiečių gatvėje...

Net ir turint šeimos vardo gatvę Aušros vartų šešėlyje (kuo ne kiek-vienas čikagietis gali pasididžiuo-ti), tapatybės ieškojimas – ilgas, su-dėtingas procesas. Dar nesu visai senas. Su Dangaus Kūrėjo pagalba gal dar išspręsiu šią dilemą. Suprantu tik, kad mano dvasios pilnatvei reikia kartas nuo karto atrasti kelią į Ge-dimino išsvajotą miestą, kuriame kaukė Geležinis vilkas.

Pabaiga

Iš gabalėlių sudėliota miesto istorija

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Neseniai Jurbarkė atidarytas įspūdingas Sinagogų aikštės memorialas, kurį su-kuriant pastangas suvienijo Jurbarko žydų bendruomenės palikuonys iš Izraelio, Jungtinių Amerikos Valstijų, Pie-tų Afrikos, Jungtinės Karalystės, Rusijos bei Kanados. Šis unikalūs paminklas šimtmečius drauge gyvenusioms žydų ir lietuvių bendruomenėms atminti jau yra laikomas vienu ambicingiausių pa-starųjų metų istorinių projektų Lietuvoje.

Trejus metus truko memorialo planavimo ir įrengimo darbai. Jurbarko senamiesčio aikštę ir vietą memorialui statyti išrinko vietos savivaldybės specialistai, patariant buvusiam pirmajam Izraelio ambasadoriui Lietuvoje Amir Maimon – jis ir pasiūlė memorialą pavadinti Sinagogų aikštės vardu.

Jurbarkė šaknų turinčios, Izrae-lyje gyvenančios Zundelovičių šeimos savivaldybė paprašė įprasminti mies-to žydų bendruomenės atminimą. Pa-minklą sukūrė žinomas skulptorius Dovydas Zundelovičius, architektė Anna Zundelovič bei meno direktorius Grigorijus Zundelovičius.

Memorialo atidarymo ceremonija tapo paskutiniu oficialiu renginiu ka-denciją baigiančiam Izraelio valstybės ambasadoriui Lietuvoje A. Maimon.

Paminklas Jurbarkui ir Lietuvai

Jurbarkė veikiančio skulptoriaus Vinco Grybo muziejaus vedėja, meni-ninkė Rasa Grybaitė prisiminė, kad ambasadorius, dar 2016 m. lankyda-masis muziejuje, kur veikė objektų iš akmens paroda paklausė, ar būtų ga-lima įamžinti šio krašto žydų ben-druomenę. Tada ir surasta menininkų Zundelovičių šeima, kurios šaknys yra Jurbarkė. R. Grybaitės senelis skulp-torius V. Grybas buvo sušaudytas nacių drauge su didžiąja dalimi Jurbarko žydų bendruomenės 1941 m. liepos 3 d.

„Norėjome priminti, kad ben-druomenė – pirmiausia žmonės su jų istorijomis ir prisiminimais. Pabrėžti, kad visos šios istorijos ir sudaro šios vietos istoriją. Tai kainavo beprotiškai daug pastangų, laiko ir lėšų, kurių di-džiąją dalį skyrė geri žmonės“, – kal-bėjo D. Zundelovičius, drauge su šeima dalyvavęs paminklo atidaryme.

Dar kuriant šį memorialą ir kau-piant jam lėšas skulptorius sakė, kad „ši memorialą kuriame ne tik Jurbarkui, bandydami sudėti šio miesto istorijos gabalėlius, bet ir Lietuvai, nes tai yra bendra mūsų visų istorija. Mes turime ką atminti ir ką saugoti, kuo gėdytis ir kuo didžiuotis. Mes darome tai ir išei-vių iš Jurbarko vaikams, anūkams, kurie atvažiuavę prie memorialo galės surasti savo protėvių pavardes. Tokio masto projektas – kaip ilga kelionė, ku-rioje sutinki daugybę žmonių. Norisi jiems visiems padėkoti už tai, kad pri-sideda prie šio projekto įgyvendinimo ne tik savo darbais, bet ir lėšomis“.

Memorialo ženklai ir simboliai

Sinagogų aikštės memorialas įam-žino daugybės žydų kartų gyvenimą Jurbarkė ir tragišką bendruomenės li-kimą. Jame sudėta daug ženklų ir sim-bolių – čia ir kadaise viena gražiausių Europoje medinė Jurbarko sinagoga, jame surašytos Jurbarkė gyvenusių

žydų pavardės, profesijos, taip pat įam-žinti jurbarkiečiai, karo metais gelbė-ję žydus. Memorialas buvo kuriamas privačiomis lėšomis, iš dalies finan-suojant Geros valios fondui.

Naujasis memorialas atspindi pen-kis simbolius – Nemuno upę, hebrajų abėcėlę, bendruomenę, šventą Jeruza-lės miestą ir maldos namus – vieną gra-žiausių Europoje buvusių Jurbarko si-nagogą. Gyvenimo upę, užmaršties upę, laiko ir atminties upę, Nemunas šis upės įvaizdis yra kiekviename skulptūros elemente, banguojančiuose akmens paviršiuose, kaligrafinėje raštų kompozicijoje, subtiliame ir ramia-me akmenų išdėstyme aikštėje.

Abėcėlę įamžina 22 bazalto luitai, iškylantys virš granito plokščių kaip švyturėliai upėje. Ant jų – žydų abė-cėlės raidės, simbolizuojančios kalbą,

– Jurbarko žydų bendruomenės kul-tūrinio ir dvasinio gyvenimo širdį. Vienas stulpas Sinagogos kompozici-joje stovi atokiau - jis žymi sinagogos šulinį, buvusį kitoje gatvės pusėje. Šu-linys pažymėtas QR kodu, kuris leidžia prisijungti prie skaitmeninės memo-rialo dalies ir gauti daugiau žinių apie Jurbarko žydų istoriją.

„Sinagogų aikštės memorialas – is-torijos puslapis, žymintis šimtmečius trukusį žydų bendruomenės gyvenimą Jurbarkė. Antrasis pasaulinis karas į šipulius sudaužė žydų tautybės žmonių likimus, sovietinė okupacija bandė iš-trinti istoriją iš žmonių sąmonės ir ap-linkos. Tačiau jurbarkiečiai saugo savo istoriją ir nori kiek galima tiksliau ją atkurti, perduoti savo vaikams ir anū-kams. Labai tikiusi, kad šis istorijos puslapis pirmiausia bus skirtas jau-

Naujasis memorialas įamžino vietos žydų bendruomenę.

kultūrą ir švietimą, nes Šventuosiuo-se raštuose yra sakoma: „Pradžioje buvo Žodis“.

Granitinės upės bangose – tūks-tančių žydų šeimų pavardžių, gyve-nusių čia per amžius ir formavusių šią unikaliją ir svarbią bendruomenę. Pa-vardžių upėje – mažos vardų srovelės, vardų tų, kuriuos yra kam prisiminti. Taip įamžinta bendruomenė.

Visą aikštę kertanti įžambinė ašis – juodo granito juosta, nukreipta į Je-ruzalę, žydams ir krikščioniams, lit-vakams ir lietuviams Šventąjį miestą įprasmina Jeruzalę. Juosta palaips-niui iškyla virš akmenų, joje iškalti šviesuolių vardai, karo metais gelbė-jusių žydus Jurbarkė ir jo apylinkėse. Maždaug trečdalis vietos gyventojų sunaikinimas – viso miesto tragedija, dėl to žydų gelbėtojai yra tikri didvy-riai, nusipelnę įamžinimo.

Centrinis Sinagogų aikštės me-morialo elementas – pakyla su bazalto stulpų skulptūriniu kompozicija, pri-menancia sunaikintą medinę sinagogą

nimui, kuris tos istorijos beveik neži-no“, – sakė Jurbarko rajono savival-dybės meras Skirmantas Mockevičius.

Naujasis memorialas kainavo dau-giau kaip 180 tūkstančių eurų, didžią-ją lėšų dalį paaukojo JAV ir Izraelyje gyvenantys privatūs asmenys.

Memoriale – daug svarbių simbolių ir ženklų. A. Vaškevičiaus nuotraukos

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Originaliai pagerbtas generolo Vėtros atminimas

Vilnius (Lti.lt) – Vilniuje prie Lietuvos Mokslo akademijos Vrublevskių bibliotekos skambėjo pasaulio klasikos „aukso fondo“ šedevrai ir partizanų dainos. Iniciatyvių žmonių atvežtas pianinas buvo papuoštas legendine partizanų trispalve. Į renginį susirinko įvairių organizacijų atstovai ir visuomenėje žinomi žmonės. „Mūsų stiprybė – vienybėje. Karas yra tragedija. Generolas Vėtra sunkiomis aplinkybėmis kovojo prieš abu – sovietinį ir nacistinį režimus. Šia akcija visam pasauliui suprantama muzikos kalba mes priminėme Lietuvos tragediją“, – sakė pagarbos akcijos iniciatorius Alkas Paltarakas.

Pagarbos akcijoje už generolo Vėtros atminimo išsaugojimą apsilankė būrys garsių žmonių. „Turime būti vieningi. Visas pasaulis žino, kad Lietuva yra stiprių kovotojų šalis“, – sakė žinomas futbolininkas Edgaras Jankauskas.

Smuikininkė Agnė Doveikaitė.

Rengėjų nuotr.

„Muzika visais laikais vienija žmones. Pabūti prie Mokslo akademijos bibliotekos, kur kabėjo atminimo lenta Jonui Noreikai ir pasiklausyti klasikinės muzikos profesionalų buvo tikrai miela. Nėra jokių pykčių, jokių ginčų, mes tik norime išsaugoti už Lietuvos laisvę galvas padėjusių žmonių atminimą. Savo šalies kovotojus saugo kiekviena valstybė“, – pabrėžė Angelė Jakavonytė.

Pagarbos akcijoje pasaulio klasikos „aukso fondo“ šedevrus ir partizanų dainas atliko dainininkė Agnė Sabulytė, smuikininkė Agnė Doveikaitė ir pianistas Linas Dužinskas.

Teisėjų taryba patarė atleisti teisėjus

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Prezidentas Gitanas Nausėda sveikina Teisėjų tarybos sprendimą principinai vertinti teisėjų poelgius, kuriais jie pažemino teisėjo vardą, tačiau kartu apgailestauja dėl nesutapusio požiūrio į dviejų teisėjų veiksmus.

Teisėjų taryba patarė šalies vadovui teikti Seimui atleisti iš pareigų Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėją Egidijų Laužiką ir pritarti Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo Konstantino Gurino atleidimui, taip pat atleisti iš pareigų Vilniaus apygardos teismo teisėją Henrichą Jaglinskį, visiems jiems pažeminus teisėjo vardą.

Šalies vadovas pabrėžia, kad Teisėjų taryba gali duoti patarimą tik savo konstitucinių įgaliojimų ribose. Tai reiškia, kad patardama atleisti

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos apeliacinio teismo teisėjus, jiems pažeminus teisėjo vardą, ši institucija kartu pripažino prezidento teisę prašyti tokio patarimo.

Prezidentas apgailestauja, kad Teisėjų taryba nedavė patarimo šalinti iš pareigų Lietuvos apeliacinio teismo teisėją Viktorą Kažį ir Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėją Robertą Rainį. Šių teisėjų įgaliojimai lieka sustabdyti.

Šalies vadovas yra inicijavęs teisėjų atleidimo procedūrą pažeminus teisėjo vardą dėl dar trijų teisėjų: Lietuvos apeliacinio teismo teisėjo Valdimaro Bavėjano, Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmų teisėjo Gintaro Čekanausko ir Vilniaus apygardos administracinio teismo teisėjo Arūno Kaminsko.

Klebono-ūkininko veikla sudomino prokurorus

Panevėžys (ELTA) – Panevėžio apygardos prokuratūra baigė ikiteisminį tyrimą ir teismui perdavė baudžiamąją bylą, kurioje kaltinimai pareikšti vienos Anykščių rajono Troškūnų parapijos klebonui Sauliui Filipavičiui.

Dvasininkas kaltinamas aplaidžiu parapijos ir savo asmeninio ūkio buhalterinės apskaitos tvarkymu bei neteisėtu vertimusi finansine veikla – pinigų skolinimu už palūkanas fiziniams ir juridiniams asmenims.

Baltijos kelio 30-mečiui paminėti – kardelių simbolis

Vilnius (ELTA) – Rugpjūčio 23 d. kartu su latviais ir estais visa Lietuva švęs Baltijos kelio trisdešimtmetį. Ruošdamasi šios istorinės datos minėjimui ir pasitikdama naująjį sezoną, LRT pristato integruotos komunikacijos kampaniją „Tegul žydi laisvė“. Jos pagrindiniu simboliu tapo gėlė – kardelis.

Išnagrinėjus archyvinę medžiagą paaiškėjo, kad daug lietuvių į Bal-

tijos kelią keliavo su gėlėmis, dažniausiai – kardeliais. Ši gėlė – tai tvirtybės, ryžto simbolis, be to, puikiai atspindi taikaus protesto idėją: už laisvę 1989-ųjų rugpjūtį mes kovojame ne kardais, bet kardeliais.

LRT kardeliu pasipuošti kviečia ir gyventojus: kardelio simbolika pažymėti savo paskyras socialiniuose tinkluose.

Atsistatydino JAV žvalgybos vadovo pavaduotoja

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump paskelbė, kad atsistatydina Nacionalinės žvalgybos vadovo pavaduotoja Susanna M. Gordon – tai dar vienas pokytis, susijęs su aukščiausiais šalies žvalgybos pareigūnais.

Prieš tapdama Nacionalinės žvalgybos vadovo Dan Coats pavaduotoja,

S. Gordon beveik ketvirtį amžiaus dirbo Centrinėje žvalgybos agentūroje.

Prezidentas informavo, kad S. Gordon pasitrauks rugpjūčio 15 dieną, tą pačią dieną, pasak D. Trump, D. Coats žada išeiti į pensiją.

S. Gordon atsistatydinimas gali būti gana sunkus smūgis visai JAV žvalgybos bendruomenei.

JAV grasina išvesti iš Vokietijos dalį savo karių

Washingtonas (LRT.lt) – Prieš planuojamą JAV prezidento Donald Trump kelionę į Europą JAV pagrasi- no išvesti iš Vokietijos dalį savo karių. „Tikrai žeidžiantis dalykas yra tikėtis, kad JAV mokesčių mokėtojas toliau mokės už daugiau kaip 50 000 Vokietijoje dislokuotų amerikiečių, o vokiečiai savo prekybos perteklių naudos savo tikslams“, – pareiškė JAV ambasadorius Vokietijoje Richard Grenell.

Vokietija yra šalis, kurioje dislokuota daugiausiai amerikiečių karių Europoje.

Vokietijoje yra iš viso 35 000 amerikiečių kareivių. Be to, JAV pajėgoms dirba 17 000 amerikiečių ir 12 000 vokiečių civilių. Ir dešimtys tūkstančių kitų darbo vietų susiję su JAV daliniais.

Šiais metais Vokietija gynybai skirs 1,36 proc. BVP – ir tai gerokai atsilieka nuo NATO 2 proc. tikslo.

Lenkija perspėja ES dėl suartėjimo su Rusija

Varšuva (ELTA) – Lenkija nori užtikrinti, kad naujoji Europos Komisija liks griežta Rusijos atžvilgiu, sakė Lenkijos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Marcin Przydacz ir pridūrė, kad jo šalis yra susirūpinusi dėl to, kad kai kurios ES valstybės narės tampa vis labiau draugiškos Rusijai.

M. Przydacz sakė manęs, kad šiltėjantys santykiai su Rusija gali būti ženklas Kremlui, kad Europa laikui bėgant gali leisti jam išsisukti dėl konfliktų aštravimo, provokacijų ir žmogaus teisių pažeidimų, kaip, pavyzdžiui, pastarieji tūkstančiai protestuotojų, reikalavusių laisvų rinkimų Rusijoje, sulaikymai ir Ukrainos Krymo pusiasalio aneksija 2014 metais.

M. Przydacz ragina laikytis griežtesnės politikos Rusijos atžvilgiu. Polytika.pl nuotr.

Anot politiko, būtų neteisinga ES valstybėms narėms „šiltinti“ santykius su Rusija, nes ji vis dar vykdo karą Ukrainoje.

Ukraina protestuoja dėl V. Putino kelionės į Krymą

Kijevas (BNS) – Ukrainos užsienio reikalų ministerija išreiškė protestą dėl Rusijos prezidento Vladimiro Putino kelionės į Maskvos aneksuotą Krymą.

„Ukrainos užsienio reikalų ministerija reiškia ryžtingą protestą dėl eilinio nesuderinto su Ukrainos puse Rusijos Federacijos prezidento V. Putino apsilankymo laikinai okupuotoje Ukrainos teritorijoje – Autonominėje

Krymo Respublikoje ir Sevastopolio mieste 2019 metų rugpjūčio 10 dieną“, – sakoma ministerijos pareiškimė.

„Ši kelionė, kaip ir visi ankstesni su Ukrainos puse nesuderinti Rusijos pareigūnų apsilankymai laikinai okupuotame Ukrainos regione, yra šurkštus mūsų šalies valstybinio suvereniteto ir teritorinio vientisumo pažeidimas iš Rusijos pusės“, – priduriama jame.

Lenkijoje pagerbti kolaboravusieji su naciais

Varšuva (BNS) – Lenkijos politikai rugpjūčio 10 d. prisijungė prie karo veteranų, kurie pagerbė Antrojo pasaulinio karo laikų pagrindinę brigadą, karo pabaigoje kolaboravusią su nacistinės Vokietijos pajėgomis, kovojusiomis prieš komunistus, kurie tuo metu bandė perimti šalies kontrolę.

Tai, kad prezidentas Andrzej Duda yra oficialus minėjimo globėjas, bei valdančiosios partijos atstovų dalyvavimas renginiuose rodo, kad Lenkijos dešiniųjų vyriausybė rehabilitavo karinį dalinį, kurį aukština kraštutiniai dešinieji.

niai dešinieji.

„Šventojo Kryžiaus brigada“ buvo dalis Nacionalinių ginkluotųjų pajėgų (NSZ) – Antrojo pasaulinio karo metais pagrindinė veikusios lenkų ultranacionalistų ir antikomunistų grupuotės, kuri kovojo su naciais, Raudonąja armija ir lenkų komunistų antinacistiniu pasipriešinimu.

„Šventojo Kryžiaus brigada“, kurią sudarė maždaug 850–1 400 kovotojų, buvo kaltinama kolaboravimu su naciais kovoje su sovietais, kai Raudonoji armija karo pabaigoje žygiavo iš rytų per Lenkijos teritoriją.

Nusižudė JAV milijardierius J. Epstein

New Yorkas (BNS) – Kalėjime nusižudė nepilnamečių lytiniu išnaudojimu apkaltintas JAV milijardierius finansininkas Jeffrey Epstein.

J. Epstein rugpjūčio 10d. rytą buvo rastas pasikoręs.

Manoma, kad 66-erių finansininkas jau anksčiau bandė nusižudyti kalėjimo kameroje.

Rizikos draudimo fondų valdytojui liepą New Yorko teisme buvo pateikti kaltinimai dėl vieno prekybos nepilnamečiais lytinio išnaudojimo tikslais epizodo ir vieno sąmokslų vykdyti prekybą nepilnamečiais epizodo.

Pagal šiuos kaltinimus finansininkui galėjo būti skirta iki 45 metų laisvės atėmimo bausmė.

Tapk savanoriu!

Jau spalio 5–6 d. keli tūkstančiai žmonių sugužės į vieną didžiausių lietuvių bendruomenės švenčių Jungtinėse Valstijose – Los Angeles „Lietuvių dienas“. Tam, kad ši šventė būtų dar gražesnė ir vyktų sklandžiai, buriama svarbi 38 savanorių komanda.

Tapkite šios komandos dalimi, užsiregistruvę savanorių sąrašuose ir pasirinkę jums patogų laiką šeštadienį arba sekmadienį. Daugiau informacijos: info@lithuanianfair.com

LOS ANGELES LIETUVIŲ DIENOS

Spalio 5-6, 2019

Šv. Kazimiero Lietuvių Parapijoje
2718 St. George St., LA, CA 90027
Vartai atsidaro 11 val.

Muzika ir Tautiniai Šokiai
Lietuviškas maistas, gėrimai,
Gintaro papuošalai, suvenyrai,
audiniai, meno kūrinių.

Nuostabi, linksma programa ir šokiai
iš Lietuvos, Hamburg, Cleveland,
Detroit, Montreal ir Los Angeles.

email: info@lithuanianfair.com
805-744-7324
ltdays.com

Remkime Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamentuose. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

DRAUGO FONDAS

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel. 773-585-9500
www.draugofondas.org

ADVOKATAI

**Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS**
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

REAL ESTATE

Pasaulio lietuvių centre Lemonte parduodamas vieno miegamojo „Condo“. Butas labai šviesus, saulėtas, šalia puikūs pasivaikščiojimo takai, yra vienos mašinos stovėjimo aikštelė, gyventojams suteikiama galimybė auginti savo daržoves viename darže. **Kaina \$105,000.**
Adresas: 14915 E 127th St., Lemont, IL 60439
Aušra Padalino
FIRST RATE REAL ESTATE
4545 W. 67th Street, Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400 • Cell: 312-805-4851
E-mail: ausra.padalino@gmail.com

WWW.DRAUGAS.ORG

„DRAUGO“
prenumeratoriai gali
skaityti „Draugą“
internete be jokio
papildomo mokesčio.
Pageidaujantys turėtų
parašyti
apie tai administracijai:
administracija@draugas.org
ir gauti „log in“
bei slaptažodį.
**Skaitykite
„Draugą“
greičiau!**

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

+ Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

**Asmeninės siuntos
708-907-3000**

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-954-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-459-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užeiga
6312 S. Harlem Ave. Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W. Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Birutė Putrius „The Last Book Smuggler“

Naujasias rašytojos Birutė Putrius romanas „**The Last Book Smuggler**“ (Paskutinis knygnešys) aprašo spaudos draudimo laikotarpį Lietuvoje, kada knygnešiai slapta gabendavo į Lietuvą rusų caro uždraustą lietuvišką spaudą. Romanas parašytas anglų kalba. Pagrindiniai veikėjai: senas knygnešys Viktoras, jo vaikaitė Ada ir Adą įsimylėjęs jaunuolis Jonas. Knygnešystė persipina su meilės ir išdavystės intriga. Rašytoja vaizdingai aprašo lietuvių pasipriešinimą spaudos draudimui ir kartu į siužetą įpina magiškojo realizmo žanro elementų.

Birutė Putrius, Čikagoje užaugusi, o dabar Californijoje gyvenanti lietuvė rašytoja, gerai išstudijavo šį įdomų Lietuvos istorijos laikotarpį. Jos senelis Mykolas Putrius buvo knygnešys, o iš savo tėvelio rašytoja girdėjo daug pasakojimų apie tuos laikus. Šie pasakojimai pažadino rašytojos vaizduotę.

Romaną „**The Last Book Smuggler**“ galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9,25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Pasidalinkite nuomone
www.facebook.com/draugolaikrastis

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Gediminas Keršys.** **Primename, kad ketvirtadieniais 8:30 val. r. taip pat vyksta lietuviškos šv. Mišios.** Kviečiame dalyvauti. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) rugpjūčio 18 d. val. r. švęsime 20-tąjį eilinį metų sekmadienį. Šv. Mišias atnašaus kunigas Gediminas Keršys. Lietuviškos šv. Mišios vyksta ir kiekvieną ketvirtadienį 8:30 val. r. – kviečiame dalyvauti.

■ **Šv. Kazimiero seselės savo vienuolijos** įkurtuvių 112-tąsias metines švęs rugpjūčio 24 d., šeštadienį. Šv. Mišios vyks 9:30 val. ryto Švento Kazimiero centro koplyčioje,

2601 W. Marquette Road, Chicago, IL. Steigėjų dienos liturgijos šv. Mišias atnašaus kun. James Baraniak, O. Praem. Liturgijoje taipogi bus meldžiamasi, kad Šv. Kazimiero seselių vienuolijos steigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Po šv. Mišių bus vaišės. Visi laukiami. Daugiau informacijos tel. 773-776-1324. Rugšėjo mėnesį šv. Mišios už Motinos Marijos paskelbimą palaimintąja nevyks.

■ **Rugsėjo 21 d., šeštadienį, 6 val. v. – Pasaulio lietuvių centro puota „Laisvės alėja“.** Vietas užsisakyti tel. 708-252-0051 (Rita) arba 708-557-3343 (Lina).

Atvykote į JAV nemokėdami anglų kalbos? Mes galime jums padėti!

ANGLŲ KALBOS KURSAI

Lietuviai studentai, lietuviškai kalbanti mokytoja

Pasaulio lietuvių centre, 14911 127th St., LEMONT IL 60439

Rugsėjo 9 d. - patikra lygiui nustatyti

Rugsėjo 16- gruodžio 19 d. - kursai 2 kartus per savaitę 6:30 v.v. - 8:30 v.v

Kursų kaina - \$350 + vadovėliai

Telefonas pasiteiravimui (630) 257-8787

LITHUANIAN WORLD CENTER PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS

Vieta, kur susitinka JAV lietuviai

DRAUGAS

Seniausias lietuviškas laikraštis pasaulyje
Leidžiamas nuo 1909 m.

Sužinokite vienas apie kitą
Susipažinkite su lietuviška veikla – nuo vandenyno iki vandenyno
XXI a. „Draugas“ – laikraštis jums!

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 110 dol.	pusmečiui – 65 dol.
internetinė (pdf) metams – 115 dol.	3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-585-9500   www.draugas.org

Paminėkime Baltijos kelio 30-metį

1989-ųjų rugpjūčio 23 dieną daugiau nei 2 milijonai žmonių iš Lietuvos, Latvijos, Estijos sudarė gyvą grandinę, kuri nepertraukiamai tęsėsi 420 mylių (650 km) per visas tris Baltijos šalis. Tai padaryta siekiant atkreipti pasaulio dėmesį į šių šalių norą būti laisvomis ir nepriklausomomis.

Šiais metais minėdami 30-ąsias Baltijos kelio metines kviečiame visus dar kartą susikibti rankomis prie Čikagos miesto simbolio – Buckingham fontano ir pažymėti svarbią sukaktį ne tik su Lietuvos, bet ir su Latvijos bei Estijos bendruomenėmis!

Baltijos kelio 30-mečio akcija vyks sekmadienį, rugpjūčio 25 dieną, 2–4 val. p. p. Čikagos centre, 301 S Columbus Dr. (prie Buckingham fontano).

GAUSIAI DALYVAUKIME!

Prisiminkime stebuklą

1989 m. rugpjūčio 23 d. įvykusi unikali visuotinė akcija „Baltijos kelias“ sulaukė didelio atgarsio visame pasaulyje. Įvairiuose miestuose – tarp jų ir greta Šv. Kazimiero bažnyčios Los Angeles – rankomis susikibę lietuviai, latviai ir estai solidarčiai palaikė šį Baltijos šalių laisvės siekį. Todėl šiomet, minėdami 30-ąsias Baltijos kelio metines, kviečiame visus lietuvius kartu su broliais latviais ir estais vėl prisiminti šią laisvės, brolybės ir vienybės dvasią, kartu pažiūrėti šiai sukakčiai skirtą filmą bei susikibus rankomis draugiškai užtraukti:

Bunda jau Baltija, atmostas Baltija, ärgake Baltimaad!

Renginys vyks Šv. Kazimiero parapijoje rugpjūčio 25 d., sekmadienį, iškart po 11 val. lietuviškų Mišių. Labai lauksime visų!

Ką Jūs veikėte 1989 m. rugpjūčio 23 d.? Galbūt buvote vienas iš akcijos „Baltijos kelias“ dalyvių Lietuvoje, Latvijoje ar Estijoje? O gal užfiksavote neįkainojamą akimirką iš šiai progai skirto renginio Los Angeles? Kviečiame jau dabar siųsti mums savo nuotraukas bei prisiminimus (kons.losandzelas@urm.lt), o mes šioms akimirksom sukursime specialią galeriją, kurią pildysime iki pat rugpjūčio pabaigos.

LR generalinio konsulato Los Angeles inf.

Paremkite DRAUGAS FOUNDATION apsipirkdami **amazonsmile**

I ŽINGSNIS.
SUSIEKITE SAVO amazon.com PASKYRĄ SU **DRAUGAS FOUNDATION** PELNO NESIEKIANČIA ORGANIZACIJA.
Prisijunkite per **smile.amazon.com** ir paieškoje suveskite **DRAUGAS FOUNDATION**.
Šį veiksmą pakanka atlikti tik vieną kartą!

amazonsmile
You shop. Amazon gives.

II ŽINGSNIS.
PAKEISKITE VISAS ŽYMELES (bookmarks) IŠ amazon.com Į **smile.amazon.com**
KASKART apsipirkdami Amazon internetinėje parduotuvėje įsitikinkite, kad jungiantės per **smile.amazon.com**, o ne **www.amazon.com**
Jums jungiantis ir apsiperkant per **www.amazon.com**, Jūsų parama **DRAUGO NEPASIEKS.**

Jeigu jau apsipirkote AMAZON internetinėje parduotuvėje jungdamiesi per **smile.amazon.com**, ir kaip paramos gavėją nurodėte **DRAUGAS FOUNDATION**, perkant kitus kartus, Jūsų parama jau automatiškai pasieks mus.

DRAUGAS
Nuširdžiai dėkojame už Jūsų paramą!